

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МІКРОЕКОНОМІКА”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено к. е. н., доцентом кафедри теоретичної і прикладної економіки
О. П. Слюсарчук

Затверджено на засіданні кафедри теоретичної і прикладної економіки (про-
токол № 10 від 12.05.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Слюсарчук О. П. Навчальна програма дисципліни “Мікроекономіка”
(для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Мікроекономіка”, тематику контрольних робіт, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета викладання курсу — сформувати у студентів ринково орієнтований економічний світогляд і ознайомити з методами прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Освітня мета — дати знання базових положень мікроекономічної теорії; сформувати навички використання інструментарію мікроекономічного аналізу; підготувати студентів до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Виховна мета — виховати у студентів відповідальність за вірогідність і порівнянність, уміння організувати роботу відповідно до принципів наукової організації праці.

Практична мета — сформувати уміння планувати дослідження, організувати збирання, обробку й аналіз економічної інформації, робити узагальнення й висновки, готувати пропозиції для прийняття рішень.

Предметом вивчення дисципліни є поведінка економічних суб'єктів і механізм прийняття рішень за обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МІКРОЕКОНОМІКА”

№ пор.	Назва змістових модулів та теми
	Змістовий модуль I. Мікроекономіка як наука. Теорія домогосподарства
1	Предмет і метод мікроекономіки
2	Теорія граничної корисності і поведінки споживача
3	Ординалістська теорія поведінки споживача
4	Аналіз поведінки споживача
5	Попит, пропозиція, їх взаємовідношення
	Змістовий модуль II. Теорія поведінки виробника
6	Мікроекономічна модель підприємства
7	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника
8	Витрати виробництва
	Змістовий модуль III. Основні типи ринків та їх особливості
9	Ринок досконалої конкуренції
10	Монопольний ринок
11	Олігополія та монополістична конкуренція
12	Ринок факторів виробництва.
	Змістовий модуль IV. Ринкова рівновага та інституційні аспекти ринкового господарства
13	Загальна рівновага та економіка добробуту
14	Інституціональні аспекти ринкового господарства
Разом годин: 180	

ЗМІСТ
дисципліни
“МІКРОЕКОНОМІКА”

Змістовий модуль I. Мікроекономіка як наука. Теорія домогосподарства

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Місце мікроекономіки в системі економічних наук. Предмет та об'єкт дослідження мікроекономічної теорії. Основні економічні суб'єкти.

Обмеженість ресурсів і проблема вибору. Економічна ефективність. Крива виробничих можливостей. Закон зростання альтернативної вартості.

Особливості методології мікроекономіки та основні методи мікроекономіки. Економічне моделювання. Види економічних моделей. Основні поняття та інструментарій мікроекономічного аналізу.

Мікросистема та її основні характеристики. Модель кругообігу ресурсів, продуктів і доходів.

Література: основна [1–5; 7–9];
додаткова [2; 4; 5; 7; 8]

Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінки споживача

Методологія маржиналізму та її застосування в мікроекономічному аналізі. Етапи поведінки споживача. Принцип раціональності.

Кардиналістський (кількісний) підхід до аналізу поведінки споживача, корисності і попиту. Корисність. Гранична та сукупна корисність. Функція корисності. Перший закон Госсена (закон спадної граничної корисності). Зважена гранична корисність.

Література: основна [5–11];
додаткова [7; 9; 13]

Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача

Ординалістська концепція корисності. Аксиоми ординалістської концепції: повнота, рефлексивність, транзитивність, ненасичення, неперервність.

Крива байдужості та її властивості. Карта кривих байдужості.

Криві байдужості для незвичайних уподобань. Гранична норма заміщення.

Література: основна [1–12];
додаткова [10; 12]

Тема 4. Аналіз поведінки споживача

Бюджетне обмеження. Бюджетна лінія та бюджетна множина. Рівняння бюджетної лінії. Нахил бюджетної лінії.

Фактори, що впливають на бюджетну лінію.

Оптимум споживача: кардиналістський та ординалістський підходи. Другий закон Госсена (правило максимізації корисності).

Реакція споживача на зміну доходу. Крива “дохід—споживання”. Крива і закони Енгеля. Криві Енгеля у сучасній інтерпретації.

Реакція споживача на зміну ціни товару, крива “ціна—споживання” та перехід від неї до кривої попиту.

Ефекти доходу і заміщення та їх взаємовплив.

Література: основна [1–12]

Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємовідношення

Теорія попиту. Суть і закон попиту. Крива і функція попиту. Нецінові детермінанти попиту. Зміни у попиту і величині попиту. Індивідуальний і ринковий попит.

Цінова еластичність попиту, види та фактори, що її визначають. Форми цінової еластичності попиту, їх графічний аналіз. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту. Парадокс Гіффена.

Теорія пропозиції. Суть та закон пропозиції. Крива та функція пропозиції. Нецінові детермінанти пропозиції. Зміни у пропозиції та величині пропозиції.

Цінова еластичність пропозиції. Вплив фактора часу на цінову еластичність пропозиції. Форми цінової еластичності пропозиції та їх графічний аналіз.

Взаємодія попиту і пропозиції. Модель “попит — пропозиція”. Рівновага товарного ринку. Рівноважна ціна та обсяг продукції. Умови встановлення надлишку і нестачі. Вплив змін попиту і пропозиції на рівноважну ціну.

Вплив держави на ринкову рівновагу.

Література: основна [1–12];
додаткова [3; 10]

Змістовий модуль II. Теорія поведінки виробника

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства

Суть, умови та функції підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Основні принципи та ознаки підприємництва.

Фірма як основна структурна ланка підприємницької діяльності.
Організаційно-правові форми підприємництва.
Класифікація підприємств за розміром. Нові види підприємницької діяльності.

Література: основна [5; 7]

Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника

Теорія виробництва. Виробництво. Фактори виробництва. Часові періоди виробництва.

Технологія виробництва та її завдання. Технологічна та економічна ефективність виробництва.

Виробнича функція та її властивості. Види виробничих функцій: класична, неокласична, лінійно-обмежена, з постійною еластичністю заміни. Одно-, дво-, та багатofакторна виробнича функція. Виробнича функція Кобба–Дугласа.

Виробнича функція при зміні одного фактора виробництва. Загальна, середня та гранична продуктивність. Закон спадної віддачі. Криві сукупного, середнього та граничного продукту, їх співвідношення. Стадії виробництва.

Стадії виробництва при зміні двох факторів. Ізокванта. Карта ізоквант. Гранична норма технічної заміни, графічна інтерпретація. Види ізоквант.

Віддача від масштабу виробництва. Типи віддачі від масштабу виробництва.

Література: основна [1; 5–11];
додаткова [5; 6; 11]

Тема 8. Витрати виробництва

Економічні витрати. Види витрат: явні та неявні, внутрішні та зовнішні. Функція витрат. Нормальний прибуток. Бухгалтерський та економічний прибуток.

Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Загальні, постійні, змінні витрати, їх графічна інтерпретація. Середні загальні, середні постійні, середні змінні витрати, граничні витрати. Криві витрат та їх співвідношення.

Витрати виробництва у довгостроковому періоді. Конфігурація кривої середніх та граничних витрат у довгостроковому періоді. Позитивний та негативний ефекти масштабу та їх причини. Мінімально

ефективний розмір підприємства (мінімально ефективна віддача від масштабу) та його вплив на структуру галузі.

Ізокоста та фактори, що на неї впливають. Мінімізація витрат. Шлях експансії фірми.

Література: основна [1; 5–11];
додаткова [12]

Змістовий модуль III. Основні типи ринків та їх особливості

Тема 9. Ринок досконалої конкуренції

Ознаки та умови досконалої конкуренції. Попит і дохід фірми в умовах чистої конкуренції.

Оптимальний план конкурентної фірми у короткостроковому періоді. Максимізація прибутку в умовах чистої конкуренції: два підходи.

Пропозиція фірми в умовах чистої конкуренції.

Рівновага фірми та галузі у коротко- і довгостроковому періоді. Прибуток конкурентної фірми у довгостроковому періоді.

Література: основна [1; 5–11];
додаткова [12]

Тема 10. Монопольний ринок

Чиста монополія: суть, ознаки, причини монополізації. Бар'єри входження на ринок.

Ринковий попит на продукцію фірми-монополіста та граничний дохід.

Оптимальний план випуску продукції фірми-монополіста.

Особливості пропозиції на ринку чистої монополії.

Монопольна влада та її ознаки. Цінова дискримінація та умови її здійснення. Дискримінація першого, другого та третього ступенів. Оптимальний план виробництва фірми при здійсненні цінової дискримінації.

Наслідки монополії. Антимонопольна політика держави.

Література: основна [1; 5–11];
додаткова [12]

Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція

Олігополія, її характерні риси і причини виникнення. Поведінка фірм-олігополістів стосовно ціни і випуску продукції в умовах різних моделей олігополій.

Олігополістична взаємодія. Стратегічна поведінка фірм та теорія гри. Рівновага Неша.

Ознаки ринку монополістичної конкуренції. Методи конкуренції. Диференціація продукції. Рівновага фірми на ринку монополістичної конкуренції у короткостроковому та довгостроковому періодах.

Рівновага фірми при ціновій та неціновій конкуренції. Реклама. Аргументи “за” і “проти” реклами.

Література: основна [1; 5–11];
додаткова [12]

Тема 12. Ринок факторів виробництва

Особливості ринку факторів виробництва. Похідний попит на ресурси.

Граничний дохід від граничного продукту змінного фактора. Вартість граничного продукту змінного фактора. Граничні витрати на ресурси. Досконало і недосконало конкурентний ринок ресурсів.

Зміни у попиті на економічні ресурси та фактори, що їх викликають. Еластичність попиту на ресурси.

Оптимальне співвідношення ресурсів. Правило максимізації прибутку з точки зору ресурсів для досконало- та недосконалоконкурентного ринку.

Ринок землі. Види ренти. Попит і пропозиція землі. Ціна землі.

Особливості та види ринку праці. Зарплата та її види. Пропозиція праці. Оплата праці в економіці України.

Ринок капіталу. Форми капіталу. Інвестування. Види інвестицій. Норма відсотку. Дисконтування.

Література: основна [5–11];
додаткова [10; 12]

Змістовий модуль IV. Ринкова рівновага та інституційні аспекти ринкового господарства

Тема 13. Загальна рівновага та економіка добробуту

Модель загальної ринкової рівноваги Вальраса.

Поняття оптимальності за Парето. Критерій Парето. Оптимальність в обміні приватних благ. Продуктова “коробка Еджворта”. Крива контрактів.

Оптимальність у виробництві. Ефективність використання ресурсів.

Перша та друга теореми економіки добробуту.

Функції суспільного добробуту. Утилітаристська функція добробуту (функція корисності Бентама). Функція суспільного добробуту Неша. Функція суспільного добробуту Роулза.

Критерії оцінки добробуту. Критерій Парето. Критерій Калдора–Хікса, подвійний критерій Скітовського. Критерій Бергсона.

Література: основна [1–12];
додаткова [6; 12; 14]

Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства

Інституції. Права власності як сукупність санкціонованих норм поведінки. Індивідуальні витрати, зовнішні витрати, суспільні витрати, граничні приватні витрати, трансакційні витрати.

Інституційна природа сучасної фірми. Приватний зиск, зовнішній зиск, суспільний зиск.

Поняття про зовнішні ефекти (екстерналії). Невизначеність прав власності і зовнішні ефекти. Інтернаціоналізація. Теорема Коуза. “Трагедія общин”.

Споживчі властивості економічних благ. Суспільні блага. Роль держави у ринковій економіці. Суспільний вибір.

Література: основна [1–4; 8–12]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

При виконанні письмової контрольної роботи треба дотримуватися таких правил:

- зазначити варіант контрольної роботи, переписати умови задач;
- дати розв’язок задач з детальними розрахунками і короткими поясненнями;
- оформити результати розв’язання задач у формі статистичних таблиць, графіків, діаграм;
- проаналізувати розраховані дані, зробити висновки;
- навести список використаної літератури.

Варіант контрольної роботи студент визначає за першою літерою свого прізвища (див. табл.).

Контрольна робота, виконана не за своїм варіантом, не зараховується.

Перша літера прізвища студента	Варіант контрольної роботи
А-Б	1
В-Д	2
Е-Й	3
К-Л	4
М-Н	5
О-П	6
Р-С	7
Т-У	8
Ф-Ч	9
Ш-Я	10

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Методологія мікроекономічного аналізу у процесі еволюційного розвитку мікроекономіки як науки.
2. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.
3. Маркетингові дослідження фірми дозволили сформувати узагальнену сітку споживача щодо надання додаткових послуг двох типів. Результати наведені у таблиці:

Набір послуг	1	2	3	4	5	6	7
Тип 1	5	7	9	10	11	13	15
Тип 2	12	7	5	6	4	2	1

Завдання:

- 1) на підставі наведених даних побудувати карту кривих байдужості;
- 2) знайти граничну норму заміщення послуг першого типу;
- 3) за умови, що бюджет споживача, який він може витратити на ці послуги, складає 180 грн., а ціни послуг становлять відповідно 12 і 18 грн., графічно визначити точку оптимуму споживача.

Варіант 2

1. Монопольна влада та її ознаки. Наслідки монополізації.
2. Рівновага досконало конкурентної фірми у коротко- і довгостроковому періоді.
3. Функція корисності споживача має вигляд: $U=4*(X+2)*Y$, де X та Y – відповідно обсяги споживання першого та другого блага.

Дохід споживача становить 72 грн., ціна першого блага — 8, другого — 5 грн. Визначити оптимальне меню споживача.

Варіант 3

1. Моделі олігополістичного ціноутворення.
2. Критерій та оптимум Паретто в обміні і виробництві.
3. Ви повинні зробити вибір між товарами А і В. Ваш бюджет становить 12 грн., ціна товару А — 3 грн., а товару В — 1 грн. Гранична корисність товарів А і В наведена нижче:

Q	1	2	3	4
MU_A	30	21	15	12
MU_B	22	12	16	4

Завдання:

- 1) вказати, скільки одиниць кожного товару вам слід купити, щоб максимізувати корисність;
- 2) визначити величину сукупної корисності, яку ви отримаєте.

Варіант 4

1. Оптимум споживача: зміст, математична та графічна інтерпретації. Вплив держави на поведінку споживача.
2. Нецінова конкуренція. Аргументи “за” і “проти” реклами.
3. У таблиці наведено дані щодо обсягів попиту та пропозиції при відповідній ціні на певне благо.

P , грн.	Q_d , тис. од.	Q_s , тис. од.
10	27	18
12	24	20
13	22	22
14	21	28
18	19	32

Завдання:

- 1) графічно знайти точку ринкової рівноваги;
- 2) побудувати рівняння попиту та пропозиції, аналітично знайти рівноважну ціну, попит та пропозицію;
- 3) знайти еластичність попиту та пропозиції даного блага при зміні ціни з 12 до 18 грн.;
- 4) знайти еластичність у точці ринкової рівноваги та зміни у попиті при 3 % зміні ціни на благо.

Варіант 5

1. Віддача від масштабу у довгостроковому періоді.
2. Оптимальний план випуску продукції фірми-монополіста у короткостроковому періоді.
3. Відомо такі обсяги попиту на товар при різних рівнях ціни на нього:

P , грн.	Qd , од.	TR , тис. грн.	Цінова еластичність	Дугова еластичність	Характер попиту
0,5	70				
1,0	60				
1,5	50				
2,0	40				
2,5	30				
3,0	20				
3,5	10				

Завдання:

- 1) записати рівняння попиту та побудувати його графік;
- 2) визначити величину доходу (TR) при кожному зниженні ціни, побудувати його графік; за якої ціни досягається максимум доходу;
- 3) обчислити показники цінової еластичності та дугової цінової еластичності у кожній точці. Охарактеризувати попит. За яких значень ціни попит еластичний, а за яких — нееластичний?

Варіант 6

1. Еластичність попиту: цінова, перехресна і за доходом.
2. Оптимізація обсягу продукції фірми в умовах монополістичної конкуренції у коротко- і довгостроковому періодах.
3. Відомо такі комбінації факторів та обсягу виробництва:

Витрати праці, люд.-год	Витрати капіталу, машино-год				
	100	200	300	400	500
	Випуск продукції, тис. грн.				
100	20	30	35	38	40
200	30	85	150	210	230
300	55	150	210	270	300
400	65	180	250	315	330
500	72	210	270	320	350

Враховуючи, що вартість 1 год роботи працівника становить 16 грн., роботи технологічної лінії – 20 грн., а обсяг запланованих витрат – 8000 грн., визначити точку рівноваги виробника за допомогою графічного методу.

Варіант 7

1. Реакція споживача на зміну ціни товару. Побудова кривої попиту. Нецінові детермінанти попиту.
2. Загальна характеристика факторних ринків.
3. У таблиці наведено дані, що характеризують обсяги випуску продукції при зміні затрат праці:

Затрати праці, люд.-год	Обсяг випуску продукції, од.
15	285
20	300
25	380
30	450
35	400
40	390
45	380

Завдання:

- 1) визначити величини граничного і середнього продукту і побудувати їх графіки;
- 2) побудувати графік сукупного продукту та описати його динаміку і вплив на нього закону спадної віддачі;
- 3) визначити, при якому обсязі змінного ресурсу, досягається його найефективніше використання.

Варіант 8

1. Вподобання споживача, їх види та порядок надання переваг.
2. Поняття про зовнішні ефекти. Теорема Коуза. “Трагедія общин”.
3. Заповнити таблицю, зважаючи на те, що робоча сила є єдиним змінним фактором і ставка зарплати становить 12 грн., а сума постійних витрат – 200 грн.

L	TP_L	MP_L	FC	VC	TC	AFC	AVC	ATC	MC
0	0								
1	7								
2	17								
3	32								
4	52								
5	77								
6	97								
7	112								
8	122								
9	127								
10	125								

Варіант 9

1. Взаємовплив ефектів доходу і заміщення. Парадокс Гіффена.
2. Функції суспільного добробуту.
3. За наведеними даними заповніть таблицю та обчисліть суму прибутку (збитку) досконало конкурентної фірми, яка функціонує у короткостроковому періоді.

<i>P</i>	<i>Q</i>	<i>TR</i>	<i>TC</i>	<i>FC</i>	<i>VC</i>	<i>AC</i>	<i>AVC</i>	<i>MC</i>
	1000	5000		1500			5,5	5,0

Визначити, що має зробити фірма — збільшити чи зменшити виробництво, чи закритися у короткостроковому періоді? Обґрунтуйте.

Варіант 10

1. Реакція споживача на зміну доходу. Крива “дохід—споживання”. Крива і закони Енгеля.
2. Ринок землі та його особливості. Види ренти.
3. Чоловік і жінка, збираючись на відпочинок, мають особисті початкові плани щодо розваг. Чоловік планує 20 екскурсій і 5 відвідувань ресторану, а жінка відповідно — 30 і 10. Для чоловіка дані блага є повноцінними замінниками у співвідношенні 1:1, а жінка при первісному розподілі благ згодна обміняти одну екскурсію на два відвідування ресторану і її смаки демонструють звичайну спадну корисність між цими благами. Виходячи із спільного бюджету і чоловік, і жінка згодні адекватно переглянути особисті плани.

Завдання:

- 1) зобразити ящик Еджворта для цієї ситуації і показати початковий стан та криві байдужості подружжя;
- 2) чи призведе “торгівля” між чоловіком і дружиною до покращення за Парето.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Мікроекономіка як наука, її предмет і функції.
2. Еволюція мікроекономічної теорії.
3. Методологія мікроекономіки.
4. Економічна ефективність. Проблема вибору.
5. Економічне моделювання.
6. Мікросистема та її основні характеристики.
7. Кругообіг ресурсів, продуктів і доходів.
8. Поняття потреби, їх види. Економічні блага, їх класифікація.

9. Основи теорії поведінки споживача. Вимоги та умови визначення споживчого вибору.
10. Кардиналістська концепція корисності.
11. Види корисності. Закон спадної граничної корисності.
12. Ординалістська концепція корисності.
13. Гранична норма заміщення.
14. Уподобання споживачів та криві байдужості.
15. Бюджетна лінія, її рівняння та властивості.
16. Оптимум споживача.
17. Реакція споживача на зміну доходу. Крива “дохід-споживання”. Крива і закони Енгеля.
18. Реакція споживача на зміну ціни товару, крива “ціна—споживання” та перехід від неї до кривої попиту.
19. Взаємовплив ефектів доходу і заміщення. Парадокс Гіффена.
20. Утворення споживчого надлишку.
21. Теорія попиту: крива, закон і нецінові детермінанти.
22. Теорія пропозиції: крива, закон і нецінові детермінанти.
23. Механізм формування ринкової ціни. Вплив змін попиту і пропозиції на рівноважну ціну.
24. Державне регулювання цін.
25. Цінова еластичність попиту, види та фактори, що її визначають.
26. Цінова еластичність пропозиції. Вплив фактора часу на цінову еластичність пропозиції.
27. Форми цінової еластичності попиту й пропозиції, їх графічний аналіз.
28. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту.
29. Суть, ознаки, принципи та функції підприємництва.
30. Теорії та моделі підприємництва.
31. Фірма як головна структурна ланка підприємницької діяльності.
32. Організаційно-правові форми підприємництва.
33. Класифікація підприємств за розміром.
34. Нові види підприємницької діяльності.
35. Теорія виробництва. Часові періоди.
36. Технологічна та економічна ефективність виробництва.
37. Поняття та види виробничих функцій.
38. Ізокванта, види ізоквант. Карта ізоквант.
39. Виробництво із одним змінним ресурсом. Закон спадної віддачі.
40. Віддача від масштабу виробництва. Типи віддачі від масштабу виробництва.
41. Теорія витрат виробництва і прибутків.

42. Види витрат виробництва у короткостроковому періоді.
43. Концепція середніх і граничних витрат. Становище фірми на ринку.
44. Доходи фірми. Правило максимізації прибутку.
45. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.
46. Концепція мінімально ефективного розміру підприємства та її практичне значення.
47. Мінімально ефективний розмір підприємства та структура галузі.
48. Ізокоста. Мінімізація витрат. Шлях експансії фірми.
49. Суть та характерні риси досконалої конкуренції.
50. Попит і дохід фірми в умовах чистої конкуренції.
51. Максимізація прибутку в умовах чистої конкуренції: два підходи.
52. Пропозиція фірми в умовах чистої конкуренції у короткостроковому періоді.
53. Рівновага конкурентної фірми у короткостроковому періоді.
54. Пропозиція та рівновага конкурентної фірми у довгостроковому періоді.
55. Характерні риси чистої монополії. Види монополій.
56. Оптимальний план випуску продукції фірми-монополіста.
57. Особливості пропозиції фірми на ринку чистої монополії.
58. Монопольна влада та її ознаки.
59. Цінова дискримінація та умови її здійснення.
60. Економічні наслідки монопольної діяльності.
61. Антимонopolьна політика держави.
62. Олігополія, її характерні риси і причини виникнення.
63. Моделі взаємної гри.
64. Моделі послідовної гри.
65. Модель “картель” та “дилема ув’язнених”.
66. Суть та характерні риси монополістичної конкуренції.
67. Оптимізація обсягу продукції фірми в умовах монополістичної конкуренції.
68. Нецінова конкуренція: диференціація, удосконалення продукту і реклама.
69. Особливості формування попиту на фактори виробництва.
70. Зміни у попиті на ресурси та фактори, що на них впливають.
71. Еластичність попиту на фактори виробництва.
72. Оптимальне співвідношення ресурсів.
73. Ринок праці.
74. Види оплати праці в економіці України.
75. Ринок землі. Рента та її види.

76. Ринок капіталу. Інвестиції та їх види.
77. Модель загальної ринкової рівноваги Вальраса. Ефект зворотного зв'язку.
78. Концепція ефективності та рівновага в економіці обміну.
79. Оптимальність у виробництві. Ефективність використання ресурсів.
80. Криві виробничих і споживчих можливостей.
81. Перша та друга теореми економіки добробуту.
82. Критерії оцінки добробуту.
83. Функції суспільного добробуту: Бентама, Неша, Роулза.
84. Права власності та їх структура.
85. Форми трансакційних витрат.
86. Інституційна природа сучасної фірми.
87. Поняття про зовнішні ефекти. Теорема Коуза.
88. Суспільні блага та їх властивості.
89. Роль держави у ринковій економіці.
90. Суспільний вибір.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Базилевич В., Лук'янов В., Писаренко Н., Квіцинська Н.* Мікроекономіка: Опорний конспект лекцій. — Четверга хвиля, 1997. — 248 с.
2. *Башнянин Г. І., Шедра О. В.* та ін. Мікроекономічна теорія: Навч. посіб. — Л.: Новий світ, 2007. — 640 с.
3. *Вініченко І. І., Дацій Н. В., Корецька С. О.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2005. — 272 с.
4. *Горобчук Т. Т.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 272 с.
5. *Косік А. Ф., Гронтовська Г. Е.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — Рівне: УДУВТІ, 2004. — 402 с.
6. *Макконнелл К. Р., Брю С. Л.* Экономика: принципы, проблемы и политика: Пер. с англ. 2-го изд.: В 2 т. — М.: Республика, 1992. — Т. 1. — 399 с.; Т. 2. — 400 с.
7. *Мельникова В. І., Яременко В. Г.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — К.: ВД “Професіонал”, 2005. — 400 с.
8. *Мікроекономіка: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича.* — К.: Знання, 2007. — 677 с.
9. *Мікроекономіка: Навч. посіб. для студ. вузів. / Н. О. Гончарова, А. І. Ігнатюк, Н. А. Малиш та ін.* — К.: МАУП, 2005. — 304 с.

10. *Нуреев Р.* Курс мікроекономіки: Учеб. для вузов. — М.: ИНФРА-М, 1998. — 572 с.
11. *Піндайк Р. С., Рубінфельд Д. Л.* Мікроекономіка / Пер. з англ. А. Олійника та Р. Скільського. — К.: Основи, 1996. — 646 с.
12. *Стеблій Г. Я.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — Л.: ЛБІ НБУ, 2004. — 222 с.

Додаткова

1. *Андреюк Н. В.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2004. — 176 с.
2. *Базелінська О. В, Мініна О. Я.* Мікроекономіка: Навч. посіб. для студ. вузів. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 350 с.
3. *Будаговська С.* та інші. Мікроекономіка та макроекономіка. — К.: Основи, 1998. — 518 с.
4. *Гальперин В. М., Игнатьев С. М., Моргунов В. И.* Микроэкономика. — СПб., 1998.
5. *Гребенников П. И, Леусский А. И., Тарасович Л. С.* Микроэкономика: Учебник. — 2-е изд. — СПб.: Спбуэф, 1998. — 447 с.
6. *Долан Э. Дж. Линдсей Д.* Микроэкономика / Пер. с англ. В. Лукашевича и др.; Под общ. ред. Б. Лисовика и В. Лукашевича. — СПб.: Экон. шк., 1994. — 448 с.
7. *Кириленко В.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — К.: Таксон, 1998 — 334 с.
8. *Лисовий А. В.* Мікроекономіка: Навч. посіб. — К.: ЦУЛ, 2003 — 192 с.
9. *Макконнелл К. Р., Брю С. Л.* Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика / Пер. з англ. 13 вид.; за наук. ред. перекладу Т. Панчишина. — Львів: Просвіта, 1999. — Ч. 2. Мікроекономіка. — 650 с.
10. *Микроэкономика* в таблицах и графиках / Под ред. Прикина. — М.: ЮНИТИ, 1999. — 503 с.
11. *Микроэкономика* / М. Кац, Х. Роузен; Пер с англ. И. Пустовалова и др. — Мн.: Новое знание, 2004. — XX, 828 с.
12. *Микроэкономика* / Под. ред. Яковлевой Е. — 2-е изд. — М.: Поиск, 1998. — 368 с.
13. *Самуельсон П. А., Нордхауз В. Д.* Мікроекономіка: Пер. з англ. / Під ред. С. Панчишина. — К.: Основи. 1998. — 676 с.
14. *Сю К. К.* Управленческая экономика: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000. — 671 с.
15. *Слухай С.* Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки. — К.: Лібра, 1998. — 256 с.
16. *Ястремський О., Гриценко О.* Основи мікроекономіки. — К.: Знання, 1998. — 674 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Мікроекономіка”	4
Зміст дисципліни “Мікроекономіка”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	10
Варіанти контрольних робіт.....	11
Питання для самоконтролю.....	15
Список літератури.....	18

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. Г. Рогузько*
Комп'ютерне верстання *А. А. Кучерук*

Зам. № ВКЦ-4130

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.

Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*